

למורה

אמונת חנה ותפילתה שמואל א פרקים א – ב

א ותתפלל חנה, ותאמר:

עלץ ליבי בד', רמה קרני בד'; רחב פי על-אויביי, כי שמחתי בישועתך. ב אין-קדוש כד', כי אין בלתך; ואין צור, כאלוהינו. ג אל-תרבו תדברו גבוהה גבוהה, ייצא עתק מפיכם: כי אל דעות ד', ולו נתכנו עלילות. ד קשת גיבורים, חתים; ונכשלים, אזרו חיל. ה שבעים בלחם נשכרו, ורעבים חדלו, עד-עקרה ילדה שבעה, ורבת בנים אומללה. ו ד', ממית ומחייה; מוריד שאול, ויעל. ז ד', מוריש ומעשיר; משפיל, אף-מרומם. ח מקים מעפר דל, מאשפות ירים אביון, להושיב עם-נדיבים, וכיסא כבוד ינחילם: כי לד' מצוקי ארץ, וישת עליהם תבל. ט רגלי חסידיו ישמור, ורשעים בחושך יידמו: כי-לא בכוח, יגבר-איש. י ד' ייחתו מריביו, עליו בשמיים ירעם--ד', ידין אפסי-ארץ; וייתן-עוז למלכו, וירם קרן משיחו. {פ}

להסביר את הפסוקים ואת המסר באמצעות טבלה:

חזקים	וגורלם	חלשים	ותקומתם
קשת גיבורים	חתים	ונכשלים	אזרו חיל
שבעים בלחם	נשכרו	ורעבים	חדלו
ורבת בנים	אומללה	עקרה	ילדה שבעה
		ד', ממית	ומחייה
		מוריד שאול	ויעל
	ד', מוריש		מעשיר
	משפיל		אף-מרומם
		דל	מקים מעפר
		אביון	מאשפות ירים
ורשעים	בחושך יידמו	רגלי חסידיו	ישמור

מה עקר ההודאה של חנה?

חוקים אלו קיימים פועלים על פי מוסר ועולים בכוחם על חוקי החברה האנושית שמעניקה כוח למכובדים ולעשירים.

כיצד הדבר קשור לתפילת הנדר של חנה?

בנדר היא מבטאת מסירות לד' – ושמחה שד' נענה לה, עבודה זה אות לכך שיש חוקיות עליונה בעולם, על פיה פועלים החסידים (בהמשך יבקש שמואל להדריך את כל העם בדרך זו אך לא יצליח).

סיכום:

היכן ומתי פועלת חנה את אלו קיימים? מה התוצאה של המצבים? במצוקה = פונה אליו בבקשה; בישועה = קוראת בשמו (שמו-אל ולא שאול); בהודיה = בשילה; מביאה קרבן; מתפללת בשבח ד' מה ההשורה של חנה בתפילתה? מחברת את טובתה לרצון ד' (בהשוואה לתפילת משה עבור מרים) (במדבר פרק יב: יא ויאמר אהרון, אל-משה: בי אדוני--אל-נא תשת עלינו חטאת, אשר נואלנו ואשר חטאנו. יב אל-נא תהי, כמת, אשר בצאתו מרחם אימו, ויאיכל חצי בשרו. יג ויצעק משה, אל-ד' לאמור: אל, נא רפא נא לה.) או תחינתו להכנס לארץ (דברים פרק ג: כג ואתחנן, אל-ד', בעת ההיא, לאמור. כד אדוניי ד', אתה החילות להראות את-עבדך, את-גודלך, ואת-ידך החזקה--אשר מי-אל בשמיים ובארץ, אשר-יעשה כמעשיך וכגבורותיך. כה אעברה-נא, ואראה את-הארץ הטובה,

אשר, בעבר הירדן: ההר הטוב הזה, והלבנון. (אלו בקשות לעצמו) הדרך הנכונה לבקש – צירוף הצורך שלך לרצון ד'.

לכן חנה לא מוצאת קושי לקיים את נדרה – אין זה נדר אלא רצון שלה שבנה יהיה איש קדוש.
יש טוענים: "תפילת חנה היא כותרת לכל ספר שואף" (שואף א' ושואף ב'). אלו ארועים מספר שואף מוכיחים זאת? מקים מעפר דל... להושיב עם-נדיבים" שמואל ועלי; שאול ודוד; דוד ואחיו; שלמה ואדניה;

* * *

התפילה האישית:

את צוודת בהתראה באמצעות הטלפון – רשמי פניה אל תורם ותיק שבכל שנה פונים אליו לבקש תרומה של 500. לזהות שבח, בקשה, והודיה. להגדיר את מעמדן: שבח – הסיבה לפניה; בקשה – גוף הפניה; הודיה – התוצאה של הפניה והמענה לה.

כתבי תפילה אישית –

חשבי על משהו את צריכה רוצה;

האם הדבר ראוי להיות מוקד מד'?

איך תנסחי זאת?

איך תנמקי את בקשתך?

חשבי על אפשרות להבטיח משהו במידה ובקשתך תצנח.

קפלי היטב מה ראוי להבטיח ומדוע.

השוי בין התפילה האישית שלך ובין תפילת חנה (אם באישה לתפילה ואם בדרך התפילה). האם יש לך מה להמליץ לחנה? האם את מוצאת אצל המלצות לתפילה שלך?

לתלמיד

אמונת חנה ותפילתה שמואל א פרקים א – ב

קריאה לפי דמויות: נחלקים לקבוצות של 4 בצלי תפקידים: קריין; חנה; אלקנה וצלי.

לאחר הקריאה, כל קבוצה דנה בשאלות המופיעות בהמשך, כותבים את התשובות.

א ויהי איש אחד מן-הרמתיים, צופים--מהר אפריים; ושמו אלקנה בן-ירוחם בן-אליהוא, בן-תוחו בן-צוף--אפרתי. ב ולו, שתי נשים-- שם אחת חנה, ושם השנית פנינה; ויהי לפנינה ילדים, ולחנה אין ילדים. ג ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה, להשתחוות ולזבוח לדי צבאות בשילה; ושם שני בני-עלי, חופני ופינחס, כוהנים, לדי. ד ויהי היום, ויזבח אלקנה; ונתן לפנינה אשתו, ולכל-בניה ובנותיה-- מנות. ה ולחנה, ייתן מנה אחת אפיים: כי את-חנה אהב, ודי סגר רחמה. ו וכיעסטה צרתה גם-כעס, בעבור הרעימה: כי-סגר די, בעד רחמה. ז וכן יעשה שנה בשנה, מדי עלותה בבית די--כן, תכעיסנה; ותבכה, ולא תאכל. ח ויאמר לה אלקנה אישה:

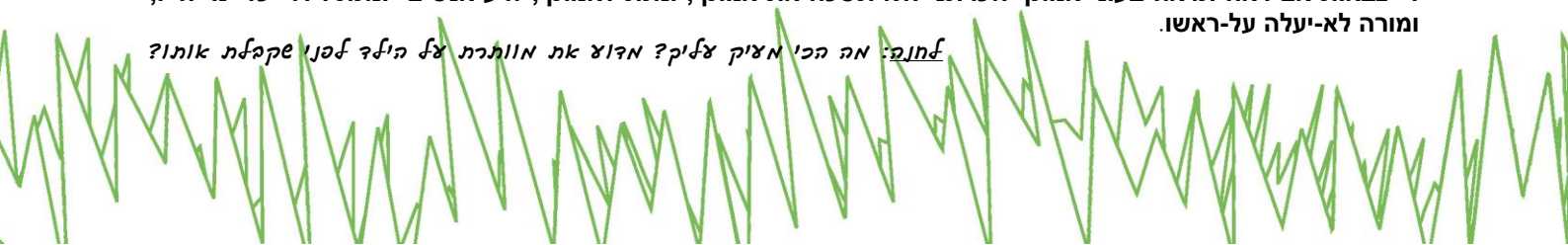
חנה למה תבכי ולמה לא תאכלי, ולמה, יירע לבבך: הלוא אנוכי טוב לך, מעשרה בנים.

שאלות: כיצד חנה מרכישה אחרי הדברים של אלקנה? מניסות? פאזה? רש אחרי?

ט ותקם חנה, אחרי אוכלה בשילה ואחרי שנה; ועלי הכוהן, יושב על-הכיסא, על-מוזות, היכל די. י והיא, מרת נפש; ותתפלל על-די, ובכה תבכה. יא ותידור נדר ותאמר:

ד' צבאות אם-ראה תראה בעוני אמתך וזכרתי ולא-תשכח את-אמתך, ונתת לאמתך, זרע אנשים--ונתתיו לד' כל-ימי חייו, ומורה לא-יעלה על-ראשו.

לחנה: מה הכי מציק עליך? מדוע את מוותרת על היף לפני שקבלת אותו?

יב והיה כי הרבתה, להתפלל לפני ד'; ועלי, שומר את-פיה. יג וחנה, היא מדברת על-ליבה--רק שפתיה נעות, וקולה לא יישמע; ויחשבה עלי, לשיכורה. יד ויאמר אליה עלי:

עד-מתיי תשתכרין; הסירי את-יינך, מעלייך.
מלואים: עלי בטוח שחנה שיכורה, הוא אוצר בה פלי לפרה. מה למדיט מכך על צורת התפילה שלה?

טו ותען חנה ותאמר:

לא אדוני, אישה קשת-רוח אנוכי, ויין ושיכר לא שתיתי; ואשפוך את-נפשי, לפני ד'. טז אל-תיתן, את-אמתך, לפני, בת-בלייעל: כי-מרוב שיחי וכעסי, דיברתי עד-הנה.

יז ויען עלי ויאמר:

לכי לשלום; ואלוהי ישראל, ייתן את-שלתך, אשר שאלת, מעימו.

יח ותאמר:

תמצא שפחתך חן בעיניך

לעלי: כיצד אתה, השתכנצת מיד, ועל סמך מה אתה מפרק אותה בסטחון?

ותלך האישה לדרכה ותאכל, ופניה לא-היו-לה עוד. יט וישכימו בבוקר, וישתחוו לפני ד', וישובו ויבואו אל-ביתם, הרמתה; ויידע אלקנה את-חנה אשתו, ויזכרה ד'.

כ ויהי לתקופות הימים, ותהר חנה ותלד בן; ותקרא את-שמו שמואל, כי מדי שאלתיו. כא ויעל האיש אלקנה, וכל-ביתו, לזבוח לד' את-זבח הימים, ואת-נדרו. כב ותנה, לא עלתה: כי-אמרה לאישה:

עד ייגמל הנער והביאותיו ונראה את-פני ד', וישב שם, עד-עולם.

כג ויאמר לה אלקנה אישה:

עשי הטוב בעיניך, שבי עד-גומלך אותו--אך יקם ד', את-דברו

לאלקנה: מה אתה חושב על חנה? למה התכוונת בסוף דבריך: "אך יקם ד'..."?

ותשב האישה ותינק את-בנה, עד-גומלה אותו. כד ותעלהו עימה כאשר גמלתו, בפרים שלושה ואיפה אחת קמח ונבל יין, ותביאהו בית-ד', שילה; והנער, נער. כה וישחטו, את-הפר; ויביאו את-הנער, אל-עלי. כו ותאמר:

בי אדוני, חי נפשך אדוני; אני האישה, הניצבת עימך בזה, להתפלל, אל-ד'. כז אל-הנער הזה, התפללתי; וייתן ד' לי את-שאלתי, אשר שאלתי מעימו. כח וגם אנוכי, השאלתיהו לד', כל-הימים אשר היה, הוא שאול לד';

וישתחו שם, לד'. {ס}

מלואים: באיזה רגש מביאה חנה את מלאכה? לאיזה רגש היה אפשר לצפות?

א ותתפלל חנה, ותאמר:

עלץ ליבי בד', רמה קרני בד'; רחב פי על-אויביי, כי שמחתי בישועתך. ב אין-קדוש כד', כי אין בלתיך; ואין צור, כאלוהינו. ג אל-תרבו תדברו גבוהה גבוהה, ייצא עתק מפיהם: כי אל דעות ד', ולו נתכנו עלילות. ד קשת גיבורים, חתים; ונכשלים, אזרו חיל. ה שבעים בלחם נשכרו, ורעבים חדלו, עד-עקרה ילדה שבעה, ורבת בנים אומללה. ו ד', ממית ומחיה; מוריד שאול, ויעל. ז ד', מוריש ומעשיר; משפיל, אף-מרומם. ח מקים מעפר דל, מאשפות ירים אביון, להושיב עם-נדיבים, וכיסא כבוד ינחילם: כי לד' מצוקי ארץ, וישת עליהם תבל. ט רגלי חסידיו ישמור, ורשעים בחושך יידמו: כי-לא בכוח, יגבר-איש. י ד' ייחתו מריביו, עליו בשמיים ירעם--ד', ידין אפסי-ארץ; וייתן-עוז למלכו, וירם קרן משיחו. {פ}

מה עקר ההודאה של חנה?

כיצד הדבר קשור לתפילה הנדרש שלה?

סיכום:

היכן ומתי פועלת חנה את אלוהים? מה התוצאה של המפגש? מה המשורה של חנה בתפילה?

יש טוענים: "תפילה חנה היא כותרת לכל ספר מלאכה" (מלאכה א' ומלאכה ב'). אילו ארוצים בספר מלאכה מוכיחים זאת?

צפודה אישית: השו בין התפילה האישית שלך ובין תפילת חנה (אם באישה לתפילה ואם בדרכ התפילה). האם יש לך מה להמליץ לחנה? האם את מוצאת אצל המלכות לתפילה שלך?

